

“Promjenjive stvarnosti migracija i azila” – EMN Konferencija u Stockholmu

U Stockholmu je 15. studenog 2018. godine švedska EMN Nacionalna kontaktna točka održala konferenciju na temu “Promjenjive stvarnosti migracija i azila” s ciljem identificiranja nedavnih trendova i promjene trendova u području azila i migracija u EU iz komparativne perspektive. Konferenciji su prisustvovala dvije predstavnice EMN Nacionalne kontaktne točke za Hrvatsku te predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova.

Tema Konferencije bila je povezana s dvije EMN studije: Studijom iz 2017-2018. godine o promjenama u priljevu tražitelja azila i studijom iz 2018. godine o utjecajima liberalizacije viznog režima.

Na početku Konferencije Mikael Ribbenvik, Ravnatelj Švedske agencije za migracije održao je uvodnu prezentaciju o priljevu migranata 2015. togodine, djelovanju državnih vlasti tijekom tog perioda i promjenama u Švedskoj od tada.

Nakon uvodne riječi, uslijedio je prvi panel na kojemu se raspravljalo o rezultatima EMN studije: “Promjena priljeva tražitelja azila – Nacionalni odgovori na situaciju izbjeglica 2014–2016”. U ovom dijelu, govornici su izložili promjene od 2015. godine i kako su novi migracijski trendovi utjecali na zakonske i političke promjene u zemljama članicama, kao i na razini EU-a.

Švedsku nacionalnu studiju na ovu temu predstavio je Bernd Parusel iz švedske Agencije za migracije, Julia Rutz predstavila je austrijsku studiju, a Johanna Väänänen iz finske Službe za imigraciju u Helsinkiju, predstavila je finsku studiju. U svim trima državama broj zahtjeva za azil naglo je porastao u jesen 2015. godine, dok se od 2016. do danas smanjuje. Ovo povećanje bilo je praćeno izmjenama zakonodavnog okvira u smjeru smanjivanja standarda u području azila na razinu minimuma koji zahtjeva Europska Unija.

Tijekom drugog panela govornici su iznosili različite perspektive vezane uz nove realnosti u 2018. godini. Holger Fabian Sahl iz Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) održao je prezentaciju o situaciji na vanjskim granicama Europske unije i iznio statističke podatke o migracijama te informacije o situaciji na različitim migrantskim rutama prema Europi. Margarita Kalaitzaki iz Grčke službe za azil u Ateni govorila je o promjeni izbjegličke situacije u Grčkoj. Laura Bartolini iz IOM-a u Rimu predstavila je Sustav za praćenje raseljavanja i mobilnosti stanovništva (Displacement Tracking Matrix), fleksibilni informacijski sustav koji koristi IOM za praćenje premještanja, prikupljanje podataka i praćenje mobilnosti. Teddy Wilkin iz Europskog potpornog ureda za azil (EASO) predstavio je najnovije trendove u području azila u EU-u te prikazao statističke podatke o sekundarnim kretanjima u EU-u.

Treća sesija bila je posvećena rezultatima EMN studije o liberalizaciji viznog režima. Peter Van Costenoble iz Ureda generalnog povjerenika za izbjeglice i osobe bez državljanstva (CGRS) predstavio je belgijske rezultate, a Jonas Hols iz švedske Agencije za migracije je predstavio švedske. U svojim su izlaganjima naveli neke izazove (visoko početno povećanje tražitelja azila, povećanje falsifikacije dokumenata) te neke pozitivne učinke liberalizacije

viznog režima (na turizam, vanjsku trgovinu, diplomatske odnose, suradnju na readmisiji, političku suradnju) u njihovim zemljama.

Konferencija je završila zajedničkom panel raspravom troje sudionika: Alice Petrén, novinarka sa švedskog radija koja se bavi migracijama, Madeleine Seidlitz iz Amnesty Internationala i Joacima Waara, političkog savjetnika iz regije Västra Götaland. Neke od tema kojih su se sudionici dotakli bile su pitanje moralne odgovornosti EU, kriminalizacija solidarnosti prema migrantima te pitanje "odlijeva mozgova" iz zemalja porijekla. Tijekom ovog panela Madeleine Seidlitz podsjetila je sudionike na veliku važnost Globalnog kompakta o migracijama i Njujorškog protokola.